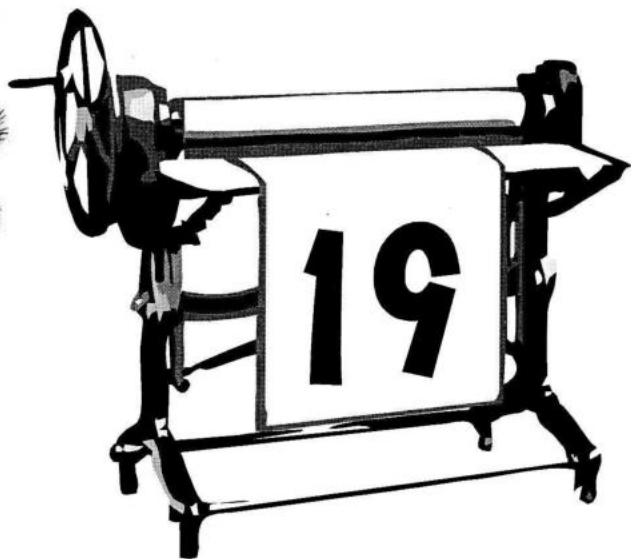

Szkolny Magiel

czasopismo Szkoły Podstawowej Nr 17

cena: 1,50

wydanie 02 (2017/2018)

Witajcie Drodzy Uczniowie!

Czujecie ten zapach? Jak to nie ? Skupcie się. A... już czujecie! Tak, tak to zapach choinki, pierników i ciast pieczonych już w domach. A co to oznacza? Tak, dobrze myślicie, święta, tuż, tuż. Trochę brakuje śniegu za oknem, ale może do świąt napada odrobina białego puchu. Och! Byłoby cudownie. Zabawy na świeżym powietrzu, bitwy na śnieżki i oczywiście wyścigi na sankach z największych gór. Pomarzyć można. Czekamy więc na śnieg. Na co jeszcze czekamy? Oczywiście na święta. A to już niedługo. Choinka, podniosła atmosfera, spotkania z rodziną i przyjaciółmi. No i to co dzieci lubią najbardziej... prezenty. Czekają nas też trochę wolnego od szkoły. Będzie można poleniuchować, wypaść się do woli, pooglądać filmy, które wszyscy uwielbiają. Mamy nadzieję, że poczytacie też trochę książek, nie, nie, nie mówimy o szkolnych lekturach. Nie ma nic przyjemniejszego w zimowe wieczory jak ciepły koc, herbatka o zapachu pierników i dobra książka. Ale zaraz, zaraz lubimy przecież też czasopisma, miesięczniki, gazety tematyczne. Jednak najlepiej odpocząć przy naszym szkolnym pisemku. Gorąco zachęcamy Was do czytania Szkolnego Magla. A co u nas ciekawego? Oj jest co czytać. Na pewno każdy znajdzie coś ciekawego dla siebie. Miłośnicy poezji mogą przeczytać piękny wiersz, a nasi

szkolni miłośnicy przeszłości mają kolejną porcję ciekawostek historycznych. Nie zapomnieliśmy również o tych, którzy kochają przyrodę, tym razem coś ze świata ptaków. Ci, którzy nie byli na Nocy Naukowców na pewno mają czego żałować, ale na otarcie łez mamy dla nich relację z tego interesującego wydarzenia. Zachęcamy do przeczytania artykułu naszego kolegi, który aktualnie przebywa w Australii. Dowiedzie się jak to jest jak się spotka krokodyla. Nasze tęgie głowy czekają zapewne na matematyczne zmagania, o jest nad czym się głowić. Tym razem mamy dla Was matematyczną krzyżówkę, rozwiążcie i przesyłajcie hasła na nasz adres mejlowy. Jak zwykle czekają atrakcyjne nagrody. Nie zabraknie u nas również wiadomości ze świetlicy . Na koniec zachęcamy do poczytania kącika humoru bo każdy wie, że śmiech to zdrowie. Tak, tak o świętach też napisaliśmy. Miłej lektury!

Numer przygotowali:

Daria Modliszewska, Wiktoria Kalewska, Konrad Dębski, Aleksandra Cwalina, Franciszek Nawrocki, Maurycy Pochylski Gabriela Przymuszała, Konrad Kocoł

pod opieką: Izabelli Sporakowskiej-Mazur, Małgorzaty Wolskiej i Moniki Krzyczyńskiej.

skład i wydruk: Karol Meysner - FOTOgraf

KĄCIK HISTORYCZNY

POWSTANIE RZYMU - Legenda i rzeczywistość

Dzieło Tytusa Liwiusza, największego historyka Rzymu z epoki republikańskiej opowiada legendę o powstaniu tego miasta.

Po upadku Troi Eneasza, jeden z wodzów trojańskich, syn bogini Wenus i Anchizesa po długich tułaczkach na Morzu Śródziemnym znalazł się wraz z towarzyszami u ujścia Tybru w Lacjum. Poślubił córkę króla Latynusa Lawinię i założył miasto Lawinium.

Ostatniego z dwunastu królów albańskich, Numitora, pozbawił tronu młodszy brat Amuliusz, a jedna z córek Rea Silvia (Ilia) została zmuszona do wstąpienia na służbę bogini Westy, jako kapłanka westalka, czyli czuwała nad wiecznym ogniem świątyni.

Bóg Mars uwiódł Reę, a ona wydała na świat bliźnięta Romulusa i Remusa. Chłopców wrzucono do Tybru z rozkazu Amuliusza, jednak kołyska w cudowny sposób ocalała. Niemowlęta najpierw nakarmiła wilczyca, później zaopiekował się nim pasterz Faustulus.

Gdy chłopcy dorośli i dowiedzieli się o swoim królewskim pochodzeniu, zabili Amuliusza. Postanowili również założyć miasto w miejscu, gdzie się wychowali. W czasie obrzędów związanych z zakładaniem miasta doszło między braćmi do kłótni, w wyniku której Remus zginął z ręki Romulusa. Jako tradycyjną datę założenia Rzymu podaje się 21 kwietnia 753 rok przed naszą erą.

KĄCIK HISTORYCZNY

POWSTANIE RZYMU - Legenda i rzeczywistość

A jak było naprawdę?! Rzym powstał w pierwszej połowie pierwszego tysiąclecia p.n.e. jako mała osada na północnych krańcach Lacjum dwa główne źródła wiedzy o dziejach Rzymu to: źródła archeologiczne i starożytna tradycja literacka spisana kilka wieków po wydarzeniach. Na pewno Rzym był niezwykle dogodnie usytuowany geograficznie: na skrzyżowaniu dróg z Kampanii, Apeninów i Etrurii. Miasto rozłożyło się na wzgórzach wulkanicznych, których siedem tworzyło septimontium: Palatyn, Awentyn, Kapitol, Kwirynał, Wiminal i Caelius. Ważnym czynnikiem dla rozwoju miasta było również jego położenie nad Tybrem.

Podstawową organizacją społeczeństwa rzymskiego były tzw. gentes (rody), oparte na związkach pokrewieństwa; każdy z nich miał: naczelnika, pochodzenie od wspólnego przodka, wspólnych bogów, obyczaj, groby rodzinne i ołtarze. Całość była rządzona przez króla, którego wybierało zgromadzenie ludowe, następnie te wybory zatwierdzał senat złożony z przedstawicieli najbardziej zamożnych rodów. Król sprawował władzę sądowniczą, cywilną i kapłańską.

Spółeczeństwo rzymskie dzieliło się na: patrycjuszy, członków rodów posiadających pełnie praw politycznych i plebejuszy (ludność osobiście wolną, ale pozbawioną większości praw politycznych oraz dostępu do pewnych funkcji publicznych).

Z biegiem lat Rzymianie stali się narodem rolników, żołnierzy i urzędników.

Rzym zawdzięczał swoim legionom całą potężną ekspansję terytorialną, przyłączenie nowych terytoriów, krain i ludów, a urzędnikom rzymskim sprawne zarządzanie tym ogromnym państwem.

LEKTUROWE INSPIRACJE

PAMIĘTNIK PPKINA

19 listopada 1795

Wczoraj wstając skoro świt
Natchnęła mnie pewna myśl:
To już koniec mej udręki,
Wykorzystać czas me wdzięki,
Zmiękczyć serce pięknej Klarze,
Po czym stanąć przed ołtarzem.

Odziany szykownie, jak mam to w zwyczaju,
Wyglądałem niczym księżę na balu.
Udałem się do Klary i zaraz spostrzegłem jej zachwyty.
Nie zdziwiłem się tym, bo wyglądałem zacnie.
Wygłosiłem przemowę, od której zmiękło jej serce.
Widziałem jak patrzy na mnie z zachwyceniem.
Ten róż na policzkach, to zawstydzenie w oczach...
Wiedziałem, że zostanie już na zawsze moja!

I wszystko pięknie by się ułożyło,
I razem cudownie by nam się żyło,
Lecz te wizje nagle przerywa jej zdanie,
W którym wygłosiła swe oczekiwanie...
Jakby starczyć jej nie mogły
Moje opowiadania o czasach wojny.
Wtedy męskością się już wykazałem!
Lecz to nie wystarczy pięknej Klarze!
W jej głowie jedno marzenie się skrywa:
Posiadać cielsko krokodyla.

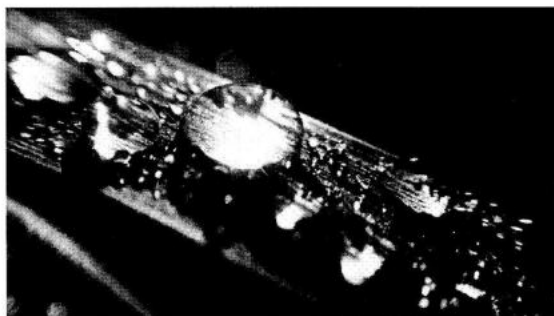
I jakże zdobyć mam to zwierzę?
Zmuszony byłbym opuścić pałacu Cześnika wieże!
A on zna wszystkie me sekrety przecie!
Jeszcze Klarze je opowie...
I już po ślubie, i już po żonie!

Woda - cud natury

Woda, źródło życia i zdrowia,
Nie przetrwa bez niej żadna istota,
W upalny dzień energii Ci doda,
Oszczędzanie jej to prawdziwa cnota.

Jest bezcennym darem przyrody,
Choć nie każdy jej znaczenie docenia.
Spróbuj przeżyć choć dzień bez wody,
Trudna to rzecz do zrobienia.

Najwspanialszym na ziemi jest wynalazkiem,
Właściwości i barw ma ze sto,
Dwóch pierwiastków chemicznych jest związkiem,
Jej wzór to H_2O !

Fot. Franek Nawrocki

Szkoła wolna od telefonów

Od 1. grudnia w naszej szkole obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych bez zgody nauczyciela. Jest to ważny punkt Statutu Szkoły.

Po pierwsze, uczniowie mają za zadanie rozwijać swoje umiejętności społeczne i kontakty z rówieśnikami. Wspólne rozmowy są bardzo istotne, ponieważ kontakt przez telefon nie zastąpi spotkania z człowiekiem! Proszę Was, uwolnijcie się choć na jakiś czas od bycia w sieci i grania w gry! Skoncentrujcie się na budowaniu pozytywnych, dobrych relacji z koleżankami i kolegami.

Dyrekcja Szkoły oraz Nauczyciele

Samorząd Uczniowski

29 listopada w naszej szkole zostały zorganizowane andrzejki. Chętni uczniowie klas IV – VII przygotowali stoiska z wróżbami oraz farbami do malowania twarzy. Było dużo zabawy i każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Szczególne zainteresowanie wykazywali uczniowie klas I – III.

Mikołajki

Jak co roku Samorząd Uczniowski przygotował coś na mikołajki dla swoich koleżanek i kolegów z klas I – VII. Tego dnia uczniowie poprzebierani za Mikołaja, anioły i renifery chodzili po salach lekcyjnych i rozdawali wszystkim cukierki.
Było miło i pysznie!

narysuj coś mikołajkowego

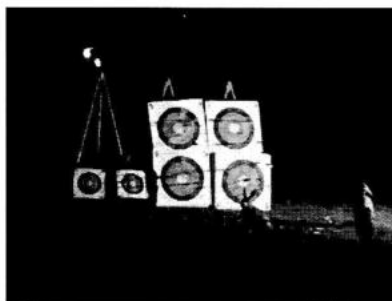
Noc Naukoców 2017

Dnia 29.09.2017r. klasa 5c wraz z wychowawczynią p. M. Łapińską wzięła udział w zajęciach edukacyjnych zorganizowanych na Uniwersyteckim Przyrodniczym w Poznaniu.

Podczas corocznej europejskiej imprezy mającej charakter naukowy, uczniowie uczestniczyli w warsztatach o właściwościach fizycznych i chemicznych wody, wykładzie o ratowaniu lasów tropikalnych oraz dokonywali odkryć mikroświata przy pomocy mikroskopów.

Ponadto dzieci były świadkami specjalnych pokazów „wybuchów ciekłego azotu”, a także uczestnikami doświadczeń związanych z chromatografią bibułkową tuszu z flamastrów. Każdy mógł samodzielnie tworzyć produkty mlekopodobne i ich kosztować. Na zakończenie czekała przygoda z łucznictwem - niecodziennym hobby i aktywną formą spędzania czasu. Chętni próbowali swych sił w strzelaniu z łuku - co to były

za emocje! Uśmiechom i okrzykom radości nie było końca. Uczestnicy zabaw otrzymali różne gadżety i drobne upominki. I choć nasza wycieczka dobiegła końca to nie martwimy się bo następną już za rok!

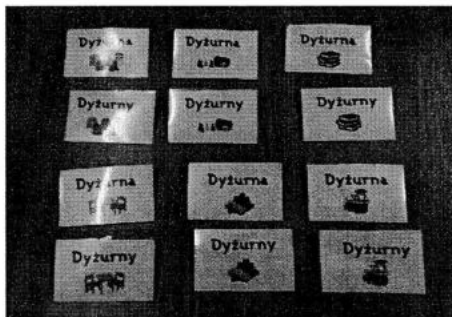
Marta Łapińska nauczycielka przyrody i geografii

Świetlica szkolna.

Październik to miesiąc, w którym świetlica ruszyła już pełną parą.

Na dobre przyjęły się dziecięce - świetlicowe dyżury. Każdego dnia dzieci z wielką ochotą wybierają odpowiednią dla siebie rolę - plakietkę. Dyżurni wykonując przydzielone im zadania nadzorują porządek i ład w świetlicy.

Cieszymy się, że jest aż tylu chętnych i pomocnych dyżurnych.

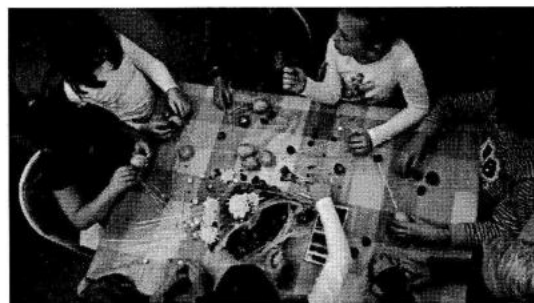

Zmiana dekoracji - wystroju świetlicy odbywa się zawsze z pomocą „świetliczaków”.

W piątek 6 października odbył się w świetlicy „Dzień Pyry”.

Wprowadzeniem do tematu była rozmowa o wartościach odżywczych ziemniaka.

Dzieci dowiedziały się również na czym polega uprawa tego warzywa oraz jakie znaczenia ma dla Wielkopolski. Po części teoretycznej rozpoczęła się część praktyczna.

„Świetliczaki” wykonywały z ziemniaków różne postaci, zwierzęta czy pojazdy.

Dodatkowe elementy ozdobne takie jak koraliki, piórka, kasztany, włóczka oraz plastelina sprawiły, że wystawa prac dziecięcych była naprawdę kolorowa, a dzieci dumne z efektów.

W piątek 29 października obchodziliśmy w świetlicy „Święto dyni”.

Do tego dnia przygotowaliśmy się jednak przez cały tydzień. Dzieci wykonywały dyniowe ozdoby i dekoracje. Rysowały dyniowe pojazdy marzeń. Słuchały też bajki „z dynią” w roli głównej, którą czytała dzieciom Pani Halinka - gość specjalny, pracownik biblioteki szkolnej.

Podsumowaniem całego tygodnia było piątkowe „Święto dyni”, które rozpoczęło się od informacji na temat: Skąd wzięła się dynia, jakie ma wartości odżywcze i lecznicze? Dzieci miały też okazję poznać kilka dyniowych ciekawostek.

Do całkowitego poznania dyni „świetliczaki” mogły używać wszystkich zmysłów, co następnie zapisywały na grupowej mapie myśli.

Zanim zapaliliśmy lampion z dyni dzieci eksperymentując dowiedziały się, dlaczego świeczka się pali, kiedy gaśnie oraz jaka jest zawartość tlenu w powietrzu.

Na zakończenia dyniowego dnia odbył się dyniowy poczęstunek. Do próbowania był: wspaniały dyniowy placek Pani Ani, znakomita zupa dyniowa Pani Basi, dynia na słodko, dynia w occie oraz dyniowe pestki.

Jednym słowem październik zakończył się „mniām”.

Monika Wiśniewska

KLIFY KREDOWE NA RUGII

RUGIA – największa wyspa Niemiec oraz Pomorza położona w południowo-zachodniej części Bałtyku.

Najbardziej znane klifowe formacje skalne znajdują się w **Parku Narodowym Jasmund**. Jest to najmniejszy park narodowy Niemiec. Zajmuje powierzchnię 303 hektarów. Został utworzony we wrześniu 1990 roku i wpisany jest na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Znajdują się tam bardzo stare lasy bukowe, które zachowały swój naturalny charakter. Najbardziej charakterystycznym miejscem parku jest **Königstuhl** (dosł. Królewski Tron) – skała kredowa mierząca 118 metrów wysokości. Utworzoną tam platformę widokową odwiedza rocznie ok. 300 000 turystów.

Skały kredowe Rugii narażone są na ciągłą erozję. Z każdym sztormem odłamują się duże kawałki od ścian skalnych porywając przy tym ze sobą drzewa i krzewy wprost do morza.

Śnieżnobiałe wysokie klify kredowe są wielką atrakcją turystyczną i robią ogromne wrażenie. Będąc na Rugii koniecznie musicie zobaczyć to miejsce!

Franek Nawrocki klasa 7c

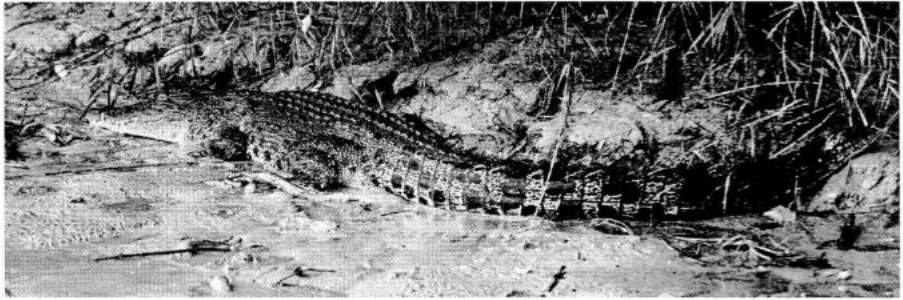

Kąpiel w wodospadzie

Kilka dni po rozpoczęciu mojej przygody w Australii pojechaliśmy kamperem nad wodospad. Okazało się, że można się w nim kąpać!

Pływałem, było świetnie. W skałach spostrzegłem grootę (ciemną i bez dna).

Kiedy już się wykąpałem, okazało się, że w wodospadzie były krokodyle! Na szczęście te mniej groźne (Uff!).

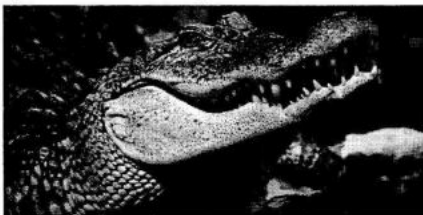
Obiad, czyli co jedzą krokodyle

Kolejnego dnia pojechałem zobaczyć krokodyle (tym razem wiedziałem, że one tam są). Były nad East Alligator River. Łał!! Naliczyłem aż 14 osobników krokodyli słonowodnych, czyli tych groźnych.

Ich prawidłowa nazwa to krokodyl różańcowy. Ważą ok. 900 kg. Są dwa razy dłuższe od samochodu takiego jak Ford.

Wybrałem odpowiednią porę – przypływ – co wiąże się z większą ilością ryb. Widziałem jak krokodyle jadły je (niektóre były większe niż moje przedramię). Trzask łamanego kręgosłupa słyszało się na całej rzece.

Widziałem obiad krokodyli! Super!! Najlepsze było to, że byłem od nich tylko 7 metrów!

Strażnik parku opowiadał nam ciekawe rzeczy o zwyczajach tych zwierząt oraz wskazał, jak zachować bezpieczeństwo.

Christmas Word Search

Odszukaj w diagramie poniższe słówka związane ze Świątami Bożego Narodzenia

Elf

Tree

Present

Santa

Winter

Bell

Snowman

star

S	T	R	E	E	D	S	F
T	P	R	T	G	E	N	W
A	E	R	G	J	L	O	I
R	E	L	E	G	F	W	N
E	S	D	D	S	A	M	T
S	A	N	T	A	E	A	E
G	B	E	T	T	E	N	R
D	A	B	E	L	L	A	T

Merry Christmas!

opracowała

Joanna Łukasik

Kącik śmiechu

Przed świętami Mikołaj rozdaje prezenty na ulicy. Jasio po otrzymaniu jednego z nich mówi:

- Święty Mikołaju, dziękuję ci za prezent.
- Głupstwo - odpowiada święty Mikołaj. - Nie masz mi za co dziękować.
- Wiem, ale mama mi kazała.

Blondynka już dłuższy czas stoi na przystanku autobusowym. Obok niej przechodzi chłopak i mówi:

- Ten autobus kursuje tylko w święta.
- No, to mam wielkie szczęście, bo dzisiaj są moje imieniny...

Wigilia. Mężczyzna jest gotowy, zwarty i czeka na 1. gwiazdkę. Oczywiście, zostawił puste miejsce. Nagle dzwonek do drzwi.

- Kto tam!
- Strudzony wędrowiec, czy jest miejsce?
- Jest.
- A mogę skorzystać?
- Nie.
- Czemu?
- Bo, tradycyjnie, musi być puste!

Zbliżają się święta, lecz w rodzinie Jasia się nie przelewa. Zdesperowany chłopiec pisze list do Mikołaja:

Drogi św. Mikołaju, jestem bardzo biedny, ale chciałbym dostać na gwiazdkę klocki Lego, piłkę i kolejkę elektryczną.

Panie na poczcie nie bardzo wiedzą co zrobić z tym listem, gdyż Jasio nie napisał adresu do Mikołaja.

Postanawiają przeczytać list.

Tak się wzruszają losem biednego Jasia, że postanawiają spełnić jego życzenia.

Jednak pracownicy poczty same dużo nie zarabiają, więc pieniędzy starczyło tylko na piłkę i klocki.

Wysyłają prezenty do Jasia.

Po jakimś czasie przychodzi list od Jasia, panie na poczcie otwierają go i czytają:

Drogi Mikołaju dziękuję Ci za wspaniałe prezenty, a tę kolejkę to pewnie te jedźde z poczty ukradły.

Kolorowanka

MATEMATYCZNE ZMAGANIA

Informujemy, że dnia 14.11.2017 odbył się Konkurs Matematyczny dla klas 4 i 6. W konkursie wzięło udział 48 uczniów. Najlepsi w etapie szkolnym okazali się:

Klasy VI

Damian Szyszka klasa 6a

Aleksander Widman klasa 6d

Klasy IV

Batura Dominika klasa 4a

Polewski Jakub klasa 4e

Jurewicz Gabriel klasa 4g

Wszystkim uczniom biorącym udział w konkursie dziękujemy za udział i zapraszamy do udziału w innych konkursach. Tym, którzy odnieśli sukcesy **serdecznie gratulujemy i życzymy powodzenia w dalszych etapach konkursu.**

Nauczyciele Matematyki

Jak czerpać wiedzę matematyczną z internetu?

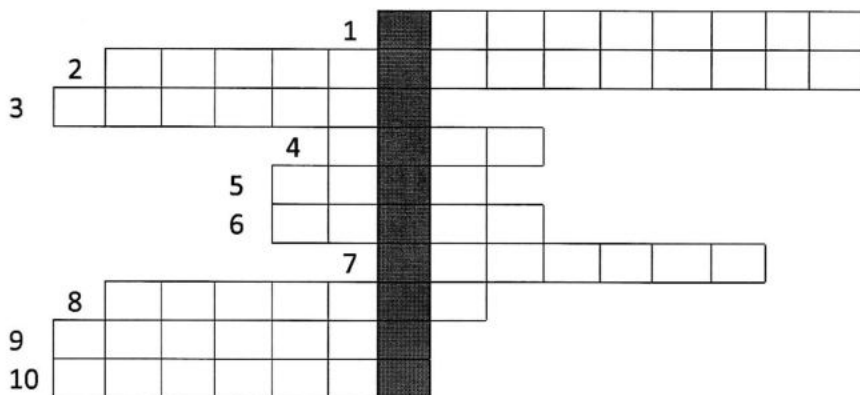
Internet to bogate źródło informacji. Można w nim znaleźć wiele ciekawostek o otaczającym nas świecie, ale także może on być pomocny przy nauce.

Ja osobiście mam problem z matematyką i dopiero od niedawna, dzięki mojej Pani od matematyki korzystam z zasobów internetu, które pomagają mi zrozumieć zagadnienia matematyczne. Dostępne są kanały, gdzie można obejrzeć filmiki, w których tłumaczy się materiał z danego działu np. YouTube - Matematikus prowadzony przez Tomasza Gwiazdę lub kanał Anny Rudzińskiej czy Katarzyny Węgrzyn. Zglądam też na strony www.matzoo.pl, www.gwo.pl, www.szaloneliczby.pl, czy też www.e-zadania.pl. Można tam liczyć zadania, a ich wynik jest sprawdzany, co ułatwia zwrócenie uwagi na to w czym mamy braki i co sprawia nam trudność. Są też

MATEMATYCZNE ZMAGANIA

blogi matematyczne np. prowadzony przez prof. Szymona Wąsowicza” Być matematykiem” czy blog Mateusza Kowalskiego, ale do nich mam jeszcze czas, ponieważ zawarta w nich tematyka znacznie wykracza poza materiał V klasy szkoły podstawowej. Uważam, że warto korzystać z wszelkich możliwych źródeł, w tym przypadku z internetu, które ułatwiają zrozumienie matematyki i serdecznie Wam polecam.

Mateusz Michalak klas 5a

1. Wyrażenie pod kreską ułamkową.
2. Linia oddzielająca licznik od mianownika.
3. Ma wszystkie, cztery boki równe.
4. Jego skrót to m.
5. Wynik dodawania.
6. Określa ile razy wymiary na rysunku są mniejsze lub większe od wymiarów rzeczywistych.
7. Figura geometryczna, która ma trzy boki.
8. Wynik mnożenia.
9. Nad kreską ułamkową.
10. Wynik odejmowania.

Autorem dzisiejszej krzyżówki jest Mateusz Michalak klasa 5a

MATEMATYCZNE ZMAGANIA

Today we offer you some exercises from www.math-salamnders.com.

Name _____

Date _____

ROUNDING CHALLENGES 1

Use the clues to find the correct answer from the eight possibilities.

CHALLENGE A

- I am a 2 digit number.
- I am 80 rounded to the nearest 10.
- I am odd.
- My tens digit is even.

Who am I?

126	87	74	69
81	77	85	283

CHALLENGE B

- I am a 2 digit number.
- I am even.
- If you round me to the nearest 10, I round down not up.
- My tens digit is between 6 and 8.

Who am I?

53	77	64	58
75	86	92	174

Free Math Sheets, Math Games and Math Help

[MATH-SALAMANDERS.COM](http://www.math-salamanders.com)

MATEMATYCZNE ZMAGANIA

Trylion, czyli dziesięć do potęgi osiemnastej?

W Polsce kolejne duże liczby to milion, miliard, bilion, biliard, trylion, tryliard, kwadrylion, kwintylion...

W krajach takich jak Francja, Hiszpania, czy Stany Zjednoczone kolejne nazwy dużych liczb to milion, bilion, trylion. W ich skali nie występuje miliard i biliard, przez co nasz trylion po angielsku to quintillion, a miliard to po angielsku bilion. Powoduje to częste błędy w tłumaczeniach dużych liczb, np. wielkości budżetu USA.

Jak już jesteśmy przy dużych liczbach to poniżej kilka milionowych ciekawostek...

- ✓ Włos ludzki powiększony na grubość milion razy, będzie miał w średnicy 70 metrów.
- ✓ Komar powiększony milion razy będzie miał 5 kilometrów długości.
- ✓ Zwykły zegarek kieszonkowy powiększony milion razy będzie miał 50 kilometrów średnicy.
- ✓ Człowiek powiększony milion razy będzie miał 1700 kilometrów wzrostu.
- ✓ Milion ludzi, ustawionych ramię przy ramieniu, zajmie całe wybrzeże polskie (około 500 km).
- ✓ Milion kroków to podróż z Warszawy do Poznania i z powrotem.
- ✓ Książka o milionie stron miałaby grubość równą 50 m.
- ✓ Od początku naszej ery nie upłynął jeszcze pierwszy milion dni; stanie się to za około 800 lat!

Serdecznie dziękujemy Mateuszowi za materiały do gazetki.

Chętnych zapraszamy do współpracy.

Paulina Szulc-Mikołajczak i Agnieszka Serwańska

Krzyżówka

Zachęcamy wszystkich do rozwiązania naszej krzyżówki (**znajdziecie ją na stronach poświęconych zagadnieniom matematycznym**).

Na zwycięzców czeka atrakcyjna nagroda.

Rozwiązania przesyłajcie na nasz gazetkowy e-mail - szkolnymagiel17@onet.pl. Nagrodę otrzyma osoba, która jako pierwsza przyśle nam hasło krzyżówki.

A oto zwycięzcy, która jako pierwsza przesłała nam rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru naszego piśmka - Julia Garczarek z klasy 6b. Gratulujemy.

Leopold Staff - Gwiazda

Świeciła gwiazda na niebie
srebrna i staroświecka.

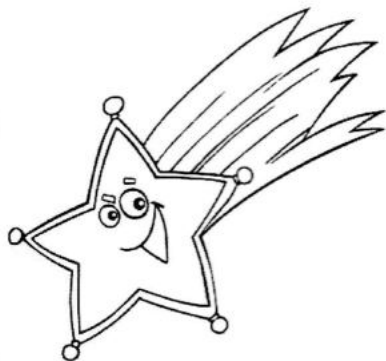
Świeciła wigilijnie,
każdy ją zna od dziecka.

Zwisały z niej z wysoka
długie, błyszczące promienie,
a każdy promień - to było
jedno świąteczne życzenie.

I przyszli - nie magowie
już trochę podstarzali -
lecz wiejscy kołędnicy,
zwyczajni chłopcy mali.

Chwycili w garść promienie,
trzymają z całej siły.

I teraz w tym rzecz cała,
by się życzenia spełniły.

*Zdrowych, spokojnych i radosnych świąt Bożego Narodzenia
oraz wszystkiego, co najlepsze w nadchodzącym Nowym Roku
wszystkim naszym Czytelnikom życzy*

Redakcja Szkolnego Magla

Garść ciekawostek świątecznych

Tego na pewno nie wiecie...

1. Pierwsze sztuczne drzewka świąteczne powstały w Niemczech. „Choinki” wytwarzano z wykorzystaniem farbowanych gęsich piór. Prawdziwe drzewka, które trafiają do sprzedaży, przed ścięciem rosną nawet przez 15 lat.

2. W Boliwii w Wigilię Bożego Narodzenia odprawia się msze, na które wierni przychodzą z kogutami – Boliwijczycy wierzą bowiem, że kogut jako pierwsze zwierzę obwieścił narodziny Chrystusa.

3. Święty Mikołaj w wyobrażeniu zachodnim – jako ubrany na czerwono grubasek z prezentami, latający w zaprzęgu ciągniętym przez renifery – wywodzi się od nordyckiego boga Odyna. Odyn, podobnie jak Mikołaj, pochodził z mroźnej północy, wysługiwał się elfami, zaś latał na ośmionogim koniu Sleipnirze. Zachodni Mikołaj również woził się na koniu – co zmieniło się dopiero w roku 1823, w chwili wydania wiersza „Noc wigilijna”, którego autor zamienił zwierzę na renifery. To nie koniec podobieństw. Mikołaj wkłada prezenty do skarpet – Odyn wkładał podarki do butów. Obaj przychodzą z wizytą 25 grudnia – czyli w Boże Narodzenie lub podczas germańskiego święta Jul, podczas którego Wikingowie przystrajali jodły, a także dekorowali domy jemiolą. Skąd te podobieństwa? Kiedy na północy Europy dominującą religią stało się chrześcijaństwo, zakazano wiary w pogańskie bóstwa. Tradycje jednak nie zniknęły, a zostały dostosowane do nowej rzeczywistości.

4. Wracając do prezentów w skarpetach: tradycja ta była kultywowana przez wieki w licznych krajach Europy. W XII-wiecznej Francji siostry zakonne odwiedzały biednych, ofiarowując im skarpety pełne orzechów i owoców – głównie mandarynek, które gdzieś tam na Zachodzie również stanowią ważny symbol Bożego Narodzenia.

5. Dla wielu Japończyków świąteczną tradycją jest... jedzenie kurczaków z KFC. Skąd taki dziwny zwyczaj? Otóż w Japonii Boże Narodzenie to nadal coś stosunkowo nowego; religia chrześcijańska przez wieki była tu albo nieznaną, albo zakazaną. Dopiero na przełomie XIX i XX w. jej elementy, takie jak dawanie prezentów czy strojenie domów, zaczęły przenikać do japońskiej kultury – głównie ze Stanów Zjednoczonych. Japończycy nie gustowali jednak w indykach i nie hodowali ich, więc nie mieli okazji skosztowania głównego świątecznego dania Ameryki. W latach 70. ubiegłego wieku jeden z klientów KFC, zapytany o to, dlaczego zamawia kurczaka w dniu Bożego Narodzenia, powiedział, że skoro nie ma indyków – to jedyne rozsądne zastępstwo. Sieć restauracji natychmiast podchwyciła pomysł i rozpoczęła wielką kampanię reklamową Kurisumasu Ni Wa Kentakkii – Kentucky (jak Japończycy nazywają KFC) na Święta. Kampania spotkała się z ogromnym odzewem – i tak powstała nowa tradycja. Dziś po świątecznego kurczaka ustawiają się długie kolejki.

6. Jedną z najpopularniejszych świątecznych dekoracji na świecie są białe-czerwone cukierki w kształcie pasterskiej laski. Pierwsze słodycze tego typu wyprodukowano w XVII wieku w niemieckiej Kolonii, aby podczas kościelnych ceremonii rozdać je dzieciom. W jakim celu? Oczywiście żeby siedziały cicho.

Źródło: internet - <http://www.turisticus.pl/7-swiatecznych-ciekawostek-ktorymi-zaskoczycie-bliskich-przy-wigilijnym-stole/>

Kolorowanka

